

MERKKIPÄIVIÄ

— 160-vuotijuhlapäivää veittivät 12. 12. -69 Sortavalan entinen apteekkari, apteekki-neuvos Väinö Turka ja hänen puolisonsa Greta Helsingissä. Luku hipoo »kauka-asialaisia» luku, tosin tässä tapauksessa he täyttivät »vain» 80 vuotta kumpikin.

— 93 vuotta täytti Matrona Titov, o.s. Törönen, 14. 11. -69 Valkeakoskella. Hän on kotoisin Suistamolta.

— 93 vuotta täytti Anastasia Rehvonen, o.s. Rutonen, 8. 11. -69 Helsingissä. Hän on kotoisin Impilahdelta.

— 91 vuotta täytti Tatjana Jetsonen 19. 12. -69 Vessannolla. Hän on kotoisin Salmista.

— 86 vuotta täytti Paavo Koikari (Filipoff) 15. 12. -69. Hän on kotoisin Aunuksesta, Mäntyselän pitäjän Koikarin kylästä.

— 85 vuotta täytti Pelagia Sinda 22. 10. -69 Joroisten Mutalassa. Hän on kotoisin Suistamolta. Hän jäi nuorena leskeksi ja tehden kovaa työtä kasvatti 3 poikaa, joista keskimäinen kaatui sodassa. Hän asuu Mikko-poikansa luona, käy kirkossa ja itse nostamassa eläkkeensä.

— 80 vuotta täytti Stefania Pietola 4. 12. -69 Helsingissä. Hän on KSS:n naisjaoston ahkera jäsen ja kotoisin Kiestingin Sohjanansuusta.

— 80 vuotta täytti Taina Pailimo, o.s. Törhönen, 4. 12. -69 Nurmeksessa. Hän on syntynyt Repolassa.

— 75 vuotta täyttää 24. 12. -69 Katri Sario, o.s. Gertzin, Helsingissä. Hän on kuulua Repolan Hörtsän sukua.

— 70 vuotta täytti toimitusjohtaja Kusti Pottonen 14. 11. -69 Kaltimossa. Hän on syntynyt Repolassa, josta muutti vanhempiensa kanssa Kaltimoon. Sinne hänen isänsä perusti vähittäisliikkeen, jota Kusti Pottonen on hoitanut yhdessä veljiensä kanssa menestyksekkäästi. Liike on laajennettu erääksi paikkakunnan suurimmaksi. Hän on osallistunut aktiivisesti vähittäiskaupan yhteistyöhön ja eri markkinointiorganisaatioihin. Hänelle on myönnetty Vähittäiskauppiasliiton hopeinen ansiomerkki. Joensuun ortodoksisen seurakunnan luottamustoimissa hän on ollut mukana useita vuosia kuuluen mm. seurakunnan neuvoston vuosina 1952—61. Enon kirkonkylän kansakoulun johtokunnan puheenjohtajana hän on toiminut lähes 20 vuotta.

— 60 vuotta täytti 5. 11. -69 opettaja Kosti Salpakari Outokummussa. Hän on opettajakuntamme tulieluisimpia karjalaisia. Hän on syntynyt Impilahdelta, suorittanut Sortavalan opettajaseminaarin ja toiminut opettajana Karijoella, Uomaalla, Tuusniemellä, Kitelässä ja sotien jälkeen Outokummussa. Varsinaisen virkatehtävänsä lisäksi hän on ollut monissa seurakunnallisissa ja kunnallisissa luottamustoimissa.

Opettaja Salpakari on osallistunut monella tavalla Karjalaseurojen, Impilahti-seuran ja Impiranta-säätiön toimintaan sekä ollut kunnanvaltuuston jäsenenä ja Säästöpankin isännistössä. Aamun Koiton ystäviin hän on kuulunut vuosikymmenien ajan, kerran voittaen tilaushankinnan ensimmäisen palkinnon. Toivotamme monia armorikkaita vuosia.

— 60 vuotta täyttää 31. 12. -69 Anni Denisoff, o.s. Remsu, Ruotsin Boråsissa. Hän on kotoisin Vuokkinmeltä.

— 60 vuotta täytti 30. 10. laivausjohtaja, komentaja evp. Veikko Olavi Poutiainen Helsingissä. Hän on syntynyt Sortavalassa ja tullut ylioppilaaksi 1928 Viipurin suomalaisesta lyseosta. Valmistuttuaan 1931 meriupseeriksi hän palveli puolustusvoimissa vuoteen 1945. Tänä aikana hän oli mm. sukellusveneläivueessa, Merivoimien esikunnassa ja päämajassa. Suomen Joutsenen kaukomaatkoihin hän on osallistunut kahdesti. Talvisodassa hän toimi sukellusveneen päällikkönä ja jatkosodassa mm. saattueläivueen päällikkönä, päämajan ulkomaanosastossa ja meriasiamiehenä Suomen Berliinin lähetystössä. Sodan jälkeen hän oli Helsingin tukikohdan esikuntapäällikkönä vuoteen 1945, jolloin erosi vakinaisesta palveluksesta. 1945 hän tuli Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen palvelukseen rahtauskonttoriin, jonka johtajaksi hänet määrättiin 1954. Yhdistyksen laivausjohtajaksi hänet nimitettiin 1966.

NILO TAVI 60 VUOTTA

Itsenäisyyspäivänä ohjautui sukulaisten, ystävien ja suojärveläisten autokaravaani Nurmijärven Klaukkalaan. Silloin oli hautavaaralaisen Niilon 60-vuotispäivä ja hänen Sirkka-tyttärensä täysikäisyjuhla.

Perillä oli jo huoneet täynnä sukulaisia aina Nurmesta ja Mikkeliä myöten.

Rovasti Tapani Repo — Hautavaaran vävy — suoritti ortodoksisen hartaushetken. Suojärveläisten laulukuoro »Pajattajat» esitti Hanna Valtolan johdolla useita hengellisiä- ja murrelauluja. Myös suojärveläisten poikien »Briha-kvartetti» esiintyi.

Merkkipäiväänsä viettävälle puhui rovasti Tapani Repo — uskon merkityksestä ja voimasta ankeina aikoina. Sotaveteraani, molemmat jalkansa menettäneen Niilon elämä ja teot ovat nykypolvelle esimerkiksi kelpaavia. Niilo vastasi puheeseen selkein sanoin. Hän kohdisti sanansa omaisille, ystäville ja tuttaville, kiittäen heitä suuresta huomaavaisuudesta, lahjoista ja ennenkaikkea siitä tuesta ja ymmärtämyksestä, jota hän sai maatessaan yli 5 vuotta sairaalassa.

Suojärveläisten puolesta puhui Kosti Pamillo. Hän sanoi, että Niiloa tervehtimään on tullut melkein koko pitäjä — yksi kylästä kaksi parhaasta. Me tiedämme, että se »regyt», joka hänelle on annettu vedettäväksi, ei ole ollut kevyt, tie ei ole ollut myötä- eikä tasamaata, vaan lievää nousua. Silti Niilo on rekyensä perille vienyt. Puhuja kiitti niin Niiloa kuin koko Tavien sukua siitä suuresta työpanoksesta, jonka he ovat Helsingin Suojärveläisten Seura ry:n hyväksi antaneet.

Ilta kului vilkkaan seurustelun merkeissä. Niilon kohdalla pätivät piispa Aleksanterin Boris Karppelalle lausumat sanat: »Jallat ollah huonot, ja tšardakka vie pelua.»

Kondrosen bunukka.

Toim.joht. Heimo Pessa.

— 60 vuotta täytti 15. 12. -69 Helsingissä toim.joht. Heimo Pessa.

— 70 vuotta täytti 7. 11. -69 Sallan Ahvenselässä rouva Veera Parviainen. Hän on syntynyt Kuusamossa kauppias Paavo Ahavan ja hänen vaimonsa Parasken tyttärenä. Vanhemmat olivat kotoisin Uhtualta.

Vapaussodan aikana v. 1918 Veera Parviainen osallistui sairaanhoitajana Pohjois-Vienan eli n.s. koillisrintaman taisteluihin. Hän on ottanut osaa Lotta-Svärd-järjestön toimintaan koko sen toiminnan ajan ja kuuluu Rajaseudun Ystävät ry:n perustajajäseniin. Mittavan työn rajaseudun ihmisten hyväksi hän on suorittanut yhdessä miehensä, opettaja Heimo Parviaisen rinnalla. Koti on aina ollut tunnettu vieraanvaraisuudestaan. Sen ovet ovat olleet avoinna niin maaherralle kuin avuntarvitsijalle. Juhlapäivänään hän sai ottaa vastaan vieraita sekä läheltä että kaukaa. Yhdessäolo oli lämminhenkinen ja vieraat toivottivat vielä monia tällaisia merkkipäiviä talon emännälle.

Heimoveli, joka on toimitukselle lähettänyt tämän viestin, mainitsee: »En onnistunut juhlilla vieraspaljouden vuoksi saamaan tämän täsmällisempiä tietoja päivän-sankarista, mutta tämäkin riittänee.»

Lehtemme toimitus lausuu seuramme ja heimolehtemme syntysanojen lausujan tyttärelle, joka on uljaasti vaalinut karjalaisia perinteitä Pohjolan perukoilla, kunnioittavan tervehdyksen näin takakäteen.

— 50 vuotta täytti rovasti Erkki Piironen Joensuussa. Hän on ortodoksisen kirkkokunnan lahjakkaimpia pappismiehiä ja häntä voidaan hyvällä syyllä pitää kirkkokunnan »kultasuuna», zlatoustana. Hän on syntynyt maanviljelijän poikana Liperin Salokylässä. Jo kouluvuosinaan hän tunsu kiinnostusta kirkon työhön ja haikautui v. 1936 ortodoksisen pappisseminaariin, josta sai päästötodistuksen 1944. Sotien aikana hän varusmiespalvelusta suorittaessaan osallistui tykistön laskija-au:na Kannaksen takaisin valtaamiseen. Vuoden 1942 alussa hänet siirrettiin Itä-Karjalan sotilashallinnon tehtäviin Pet-

Rovasti Erkki Piironen.

roskoihin, jossa hän toimi sotilaspastorin apulaisena, yhteiskoulun uskonnonopettajana ja kirkollistoimiston toimistoupseerina. Sodan loppuvaiheessa hän toimi sotilaspastorin tehtävässä III AKE:ssa ja 2 DE:ssa.

Sodan päätyttyä hän asettui asumaan Joensuuhun ja hänet valittiin vuoden 1945 alussa Ortodoksisen Nuorten Liiton toiminnanjohtajaksi. Vuonna 1948 hänelle uskottiin lisäksi kirkkokunnan sisälähetystyön toiminnanjohtajan tehtävä. Toiminnanjohtajana ollessaan hänet jouluna 1949 vihittiin diakoniksi ja Marian päivänä 1950 papiksi. Vuonna 1955 hänet valittiin Taipaleen seurakunnan kirkkoheran virkaan ja vuonna 1962 nykyiseen virkaansa Joensuun seurakunnan kirkkoherraksi.

Hänen kykyään on käytetty sekä kirkkokunnan että karjalaistoiminnan piirissä varsin laajasti. Hänet on nähty ja nähdyään edelleen useiden järjestöjen ja komiteoiden johtoportaisissa.

Rovasti Piironen on julkaissut ja toimittanut joukon kirjoja ja julkaisuja, joista mainittakoon seuraavat: Ortodokseina omassa maassaan, Karjalan pyhät kilvoittelijat, Suomenkielinen ortodoksinen kirjallisuus, The orthodox faith in Finland, Ortodoksinen uskonto Suomessa, ja kouluhallituksen hyväksymät oppikirjat: Ortodoksisen nuorten kirkkotieto, Ortodoksisen nuorten siveysoppi, Pyhitystyössä kodissa ja Ortodoksinen uskontokirja, joista on ilmestynyt useita painoksia. Edelleen hän on toimittanut ONL:n vuosikirjat 1948—55, Vaeltajan lauluja-nimisen hengellisten laulujen kokoelmat, Ortodoksisen kenttäharrastuksen ja ortodoksisen nuorten lehden Tuohustulen vuosina 1953—55. Aamun Koiton vastaavana toimittajana hän on ollut vuodesta 1955 lähtien hoitaen myös lehden varsinaisen toimittajan työn 6 vuoden ajan.

Rovasti Piironen on myös perheen isä, sillä solmittuaan v. 1949 avioliiton Anna-Maija Vilokkisen kanssa heille on syntynyt 7 lasta, jotka kaikki ovat nyt koulussa.

Hän joutui lukuisten onnittelujen kohteeksi. Karjalan Sivistysseuran onnittelu saapui hänelle kirjan muodossa.

Prof. Heikki Kirkinen on saanut KIRJAYHTYMÄ Oy:n apurahan Karjalan kulttuurin vaikutuksia koskevan tutkimuksen jatkamiseksi.

Lappeenrannan heimo-sankarikalmisto jonne on haudattu paitsi paikkakuntalaisia myöskin luovutetun Karjalan sankarivainajia, vianan- ja aunuksenkarjalaisia, jokunen tverinkarjalainen ja vepsäläinen sekä jatkosodan 1944 virolaisia vapaaehtoisia.

TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET

— Marfa Jylhäälä, o.s. Hosainoff, kuoli 16. 11. 69 Orimattilassa. Hän oli syntynyt Salmassa 27. 6. 1888. Khra Niilo Karjomaa siunasi hänet ikuisen lepoon 22. 11. 69 Kuopiossa.

MARFA JYLHÄLÄ IN MEMORIAM

Laatokan meri siinteli avarana, läheisyydessä oleva suuri mäki pyhäköineen kylpi kukkasissaan, pihatuomi vihannoi, oli sireenien aika, kun Sinä, kultainen äitini, synnyit runsaslapsiseen perheeseen. Kehityit ja kasvoit, temmelsit ikäistesi kanssa onnellisena kotipihallasi, mutta sitten ollessasi vain kymmenvuotias kohtasi Sinua elämäsi ensimmäinen ankara isku — äitisi kuoli. Ajan ratas jatkoi kuitenkin kulkuaan. Aloitit koulunkäyntisi, jouduit opiskelemaan vierasta venäjän kieltäkin. Soudit isäsi mukana Laatokalla nuottaa. Siirryit sittemmin synnyinkylästäsi Salmin Manssilasta Miinalaan läheisten sukulaistesi Hosainovien kauppaan kassanhoitajaksi, jota aikaa, ennen muuta Hosainovin veljeksiä, muistelit aina suurella lämmöllä. Tapasit isäni, solmitte avioliiton, ja niin alkoi elämässäsi talon emännys. Elit elämäsi onnellisinta aikaa — kolmekymmenlukua, kunnes

sitten tuli vuosi 1939. Syttyi sota, oli jätettävä koti. Alkoi evakon taival Tohmajärvineen, Kiteineen, Saarijärvineen. Taivaallinen Isämme soi Sinullekin tilaisuuden päästä takaisin rakastamaasi Karjalaan. Olit jälleen onnellinen, kun sait käydä synnyinkylässäsi. Mutta sitten tuli murhe, oli taas lähdettävä ja jätettävä jälleen rakennettu. Ajoit junalla Miinalasta Savoan Lapinlahdelle varaamaan meille perästä tuleville asunnon. Toisen evakkoajan ankeutta lisäsi vielä isämme kuolema. Sinä siirryit perheemme pääksi. Löysimme Orimattilasta »asetustilan», kuten Sinä sanoit. Siirryit sittemmin kanssani aina Helsinkiin asti.

Kaikesta, minkä Sinä elämäsi aikana annoit, haluamme me jälkeen jääneet lapsesi esittää Sinulle kunnioittavat kiitoksemme. Lupaamme säilyttää neuvosi ja opeuksesi — Korkein meitä siinä auttakoon. Vaikka olemmekin Sinussa menettäneet paljon, ennen kaikkea esirukoilijamme, niin kuitenkin olemme kiitollisia Jumalalle siitä, että saimme Sinut pitää näinkin kauan. Ikuisesti tulen muistamaan Sinun viimeisen hymysi, ymmärsin sen merkiksi siitä, että Sinulla on hyvä siellä. Olemme onnellisia, kun tiedämme, ettei Sinulle enää voi tapahtua mitään pahaa.

Aleksi

— Maria Rinneharju, o.s. Agapoff, kuoli Vaasassa 13. 9. -69. Hän oli syntynyt 19. 4. 1902 Vitelessä.

— Maria Seppänen, o.s. Murtoniemi, kuoli 16. 11. -69 Ämmänsaarella. Hän oli syntynyt Vienan Karjalassa 22. 4. 1916.

— Lokakuussa kuoli Helsingissä sairaanhoitaja Liisa Rotko vaikeaan sairauteen. Hän oli syntynyt Leiksassa 21. 6. 1914. Hän suoritti keskikoulun Lieksan Yhteiskoulun ensimmäisten oppilaiden joukossa ja jatkoi Nurmeksen Yhteiskoulun jatkoluokilla, josta kuitenkin erosi ja meni Helsingin kaupungin Sairaanhoitajakouluun, josta valmistui v. 1941. Elämänuransa hän suoritti pääasiassa helsinkiläisissä sairaaloissa, viimeksi useiden vuosien aikana Aurooran sairaalassa. Sodan aikana hän palveli kenttäsairaaloissa mm. Tiiksjärvellä ja Rukajärvellä. Hän jäi eläkkeelle keväällä 1969 sairauden takia. Nuoruusvuosiensa hän oli aktiivisesti mukana Lieksan Urheilijain naispesäpalloujoukkueessa sekä partiotoiminnassa Pielisen Tyttöissä.

Häntä jäivät kaipaamaan sisaret ja veljet perheineen sekä monet sukulaiset, ystävät ja tuttavat.

Hän oli vienankarjalaista vanhaa Dobrinin sukua.

— Daaria Ihatsu, o.s. Koukkunen, kuoli Helsingissä 24. 11. -69. Hän oli syntynyt Suojärvellä 23. 3. 1896 ja aikoinaan joutunut miehelään Suistamolle.

— Mikko Tsutsunen kuoli 23. 10. -69 Pielisjärvellä. Hän oli syntynyt Suojärvellä 18. 6. 1912.

— Feodor Anttinen kuoli 15. 10. -69 Seinäjoella. Hän oli syntynyt Säämäjärvellä 1. 6. 1901.

— Olga Häkli, o.s. Pekkonen, kuoli Vaasassa. Hän oli syntynyt 10. 7. 1888 Aunuksen Karjalassa ja mennyt miehelään Suojärven Hyrsylään. Hän oli kolmentoista lapsen äiti. Talvisodan jälkeen hän on asunut Isossakyrössä. Häntä jäivät kaipaamaan neljä tytärtä ja neljä poikaa perheineen.

JALKEENI JAAVALLE

Kun loppuun palan
itkeneekö silloin
tuhkani äärellä kukaan . . .
Sen matkan kun alan
vien mennessäin huolet
enkä eväitä tarvitse mukaan.

Yhden toiveen vain jätän —
vuoksi sen eläessään
kuhmut ainaiset otsallain hohti:
omaa Karjalaa tätä
puolla henkeen ja vereen
edes siten
kuin aikoinain tohdin.

Jaakko Rugojev
(synt. Suojärvellä 1918)
Petroskoi, 1969

»LUUNAPPI» RADIKALISMILLE PETROSKOISTA:
Tunnettu kommunistinen kynäilijä Rudolf Sykiäinen on APN:lle selostanut Neuvosto-Karjalan baletin 10-vuotistoimintaa. Viime maaliskuussa tuli kuluneeksi 10 vuotta Karjalan kansallisiin aiheisiin perustuvan Sampo-baletin esityksestä Petroskoissa. Hän jatkaa:

»Sittenmin esityksiä Moskovassa, Leningradissa, Gorkissa, Murmanskissa, Arkangelissa, Helsingissä. Esitysten menestyksestä puhuu kotona vetoketjuilla varustetussa laukussa tallella olevat 87 lehtileikettä aina Pravdasta Punalippuun saakka. On myös Kansan Uutisten arvosteluja, vuodelta 1962. Maasta taivaaseen ylistäviä, mutta ei ole vuodelta 1968. Tuskin kysymys on erosta esityksen tasossa vuonna 1962 ja vuonna 1968. Kysymys on erosta arvostelijain tasossa vuonna 1962 ja vuonna 1968. Taiteen alalla Suomessa on kehitys ollut näiden kuuden vuoden aikana huimaava. Saman vuoden 1968 joulukuussa Helsingissä pidetty avantgardemusiikin konsertti huipentui paritteluun flyygelin kannella, tosin kynttilöiden heikon valovoiman takia osa konserttilyeisöstä jäi vaille numeron iloa. Ja kun kerran kehitys on ollut näin huimaava, niin menepäs sinne flyygelin viereen Sampoinesi. . .»

(Kiitos, Sykiäinen. »Plikku» meni oikeaan paikkaan. Briha).

VIIPURIN JA LENINGRADIN välisen rautatien sähköistämistyöt on saatu päätökseen ja ensimmäinen sähköjuna kulkenut tämän 129 kilometrin mittaisen rataosuuden.

USA:n ja NL:n tämänhetkinen yhteenlaskettu räjäytysiskuvoima on noin 6000 kertainen verrattuna toisen maailmansodan aikana pudotettujen lentopommien iskuvoimaan. (Eversti Gunnar Öhman).

NEUVOSTO-KARJALA: Agitaattorien ja politinformaattorien avuksi antamassaan lehdistölausunnossa 19. 10. 69 on Karjalan ASNT:n Korkeimman Neuvoston Puhemiehistön puheenjohtaja P. Prokkonen esitellyt hallintoalueensa kehittyvää talouselämää ja antanut mielenkiintoisia tilastollisia tietoja:

Karjala on nykyään maamme suurimpia alueita puutavaran kemiallisessa ja kemiallismekaanisessa jalostuksessa. Toimivat Segehan, Kontupohjan, Läskelän ja Pitkärannan selluloosa- ja paperikombinaatit sekä nykyaikaiset sahalaitokset. Neuvostoliiton mitassa Karjalan osalle lankeaa yli 10 % paperin, yli 30 % sanomalehti-paperin ja 59,9 % paperisäkkien tuotannosta.

On luotu kartongin, vanerin, puukuitulevyjen, huonekalujen, suksien ja sprin tuotanto.

Meillä on tehokas voimatalous. On rakennettu koko joukko vesivoimaloita ja sähkönsiirtolinjojen verkko.

Suurta osuutta kansantalouden kohentamisessa ja sen sijoituksen parantamisessa on näytellyt kulkulaitoksen kehittäminen. Juuri ennen Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta Karjalassa otettiin käyttöön Murmanskin ja Pietarin välinen rautatie. Nyt Petroskoista Leningradiin voi matkustaa paitsi tätä päärataa myös Sor-tavalan kautta. Rautatieyhteys on myös Aunuksen